

Studieplan 2009/2010

Videreutdanning i kreftsykepleie

Studiepoeng: Arbeidsmengde i studiepoeng er: 60.

Studiets varighet, omfang og nivå

Videreutdanning i kreftsykepleie, 60 studiepoeng, er en deltidsutdanning som går over 4 semestre. Normert studietid er 1 år. Videreutdanningen bygger på 3-årig høskoleutdanning.

Innledning

Videreutdanning i kreftsykepleie har bakgrunn som bedriftsintern utdanning. I følge St.prp. nr. 65 (1997-98) om "Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet" vedtok Stortinget at ansvaret for de bedriftsinterne videreutdanningene innenfor anestesi-, operasjon, intensiv-, barne- og kreftsykepleie skulle overføres til høskolene.

Våren 2003 ble det vedtatt at videreutdanning i kreftsykepleie skal være et måltallstudie ved Høgskolen i Hedmark, avdeling for helse og idrettsfag.

Kreftsykdom rammer mange og er den nest hyppigste dødsårsaken i befolkningen. Rundt 21000 av innbyggerne i Norge vil årlig oppleve å få kreft, og det er beregnet en økning innen visse kreftformer i årene fremover (St.m. nr. 16, 2002-2003). Ca. halvparten av pasientene som får kreft har en overlevelse på fem år (St.p.nr.1, 2007-2008).

Selv om sjansen til å få en kreftsykdom øker med økende alder, rammer det likevel personer i alle aldre (Schjølberg, 2000). Kreftpasienter møter sykepleiere fra symptomdebut til diagnostisering og behandling. Det er imidlertid også viktig at pasienter som ikke helbredes, møtes av sykepleiere med spesialkompetanse slik at sykepleien til denne pasientgruppen er av god kvalitet. Det er et mål at både pasienter som overlever, og de som ikke overlever har samme mulighet for å oppleve livskvalitet (NoU 1997:20). En sentral målsetting er å øke tilbudet innen palliativ behandling (St.p.nr.1, 2006-2007). Økt kompetanse innen sykepleie til kreftpasienter vil derfor være en sentral faktor for å oppnå dette målet.

Nasjonale handlingsprogram skal bidra til at tilbudet til kreftpasientene skal være tilgjengelig for alle uansett kjønn, økonomi og bosted (St.p.nr.1, 2006-2007). Nasjonal strategi for kreftområdet (St.p.nr.1, 2006-2007) trekker frem at god kommunikasjon og samarbeid mellom tjenester og forvaltningsnivå er viktig strategier for å løfte kvaliteten på kreftomsorgen.

Høgskolen i Hedmark

Folkehelse er overordnet profil for avdeling for helse- og idrettsfag ved Høgskolen i Hedmark. Videreutdanningen i kreftsykepleie vil derfor legge til rette for en utdanning med muligheter til fordypning i emner som skal gi den enkelte sykepleier bedre redskap til å møte pasienter med kreft i sin yrkespraksis, med vekt på helsefremmende og forebyggende arbeid innenfor kreftomsorg, samt pleie og omsorg for kreftsyke i kommunehelsetjenesten.

Læringsutbytte

Hensikten med videreutdanning i kreftsykepleie er å utdanne velkvalifiserte yrkesutøvere som kan utøve kreftsykepleie til pasienter innenfor og utenfor institusjon, samt bistå pårørende. Utøvelsen skal være i samsvar med helselovgivningens krav til yrkesutøvelse og fagets kunnskaper og verdier.

Ved slutført studium skal studentene ha tilegnet seg kunnskap om:

- utøvelse av kreftsykepleie med respekt for pasientens og pårørendes integritet og ressurser
- opplevelse av å ha en kreftsykdom og å gjennomgå behandling
- kreftsykdommene og behandling av kreft
- å gi omsorg og støtte til den kreftsyke og pårørende og fremme pasientens og pårørendes medbestemmelse
- å ta ansvar for å forebygge og lindre plagsomme symptomer hos den kreftsyke
- å ta ansvar for å møte døendes behov og være til støtte for pasient og pårørende i livets slutfase
- kritisk refleksjon i valg situasjoner og etisk/juridisk forsvarlig handling
- å gi situasjonstilpasset undervisning, veiledning og informasjon til pasient, pårørende, medarbeidere og studenter
- å anvende relevante kunnskaper i møte med pasienter og pårørende fra ulike kulturer
- å aktivt delta i rehabilitering slik at pasient og pårørende kan ha best mulig livskvalitet under og etter behandling
- å delta aktivt i kreftomsorg organisert utenfor sykehus
- hvordan levemåte og miljø kan virke kreftframkallende, og delta i arbeidet med forebygging av kreft
- samhandling på tvers av faggrupper og nivå å dokumentere, evaluere og kvalitetssikre eget arbeid, benytte relevant forskning og bidra til fagutvikling

hvordan videreutvikle personlig og faglig kompetanse som kreftsykepleier

Målgruppe

Målgruppa for studiet er sykepleiere med minst to års praksis. Det kan være sykepleiere fra offentlig eller privat virksomhet, spesialist- eller kommunehelsetjenesten.

Kompetanse

Videreutdanning i kreftsykepleie kvalifiserer for å utøve sykepleie til pasienter med kreft og deres pårørende i alle aldre og i alle faser av sykdommen, i og utenfor sykehus.

Kreftsykepleieren arbeider både på sykehus og i kommunehelsetjeneste.

Høgskolen i Hedmark

I kommunehelsetjenesten kan aktuelle arbeidssteder være både innenfor hjemmebaserte tjenester og ved sykehjem, i tillegg til offentlige og private rehabiliteringsinstitusjoner.

På større sykehus arbeider kreftsykepleieren i spesialavdelinger og poliklinikker for kreftbehandling. Andre avdelinger og poliklinikker kan også ha behov for spesiell kunnskap i kreftbehandling for å møte pasienter med ny kreftdiagnose og følge opp behandling som er igangsatt i spesialavdelinger.

Kurativ og lindrende behandling igangsatt på sykehus, flyttes i økende grad til åpen omsorg og sykehjem og følges opp av kreftsykepleieren.

Kreftsykepleiere arbeider også i organisasjoner som Kreftforeningen der sentrale oppgaver er informasjon og undervisning om kreft, samt veiledning av pasienter med kreft. Hospice er også et aktuelt arbeidssted for kreftsykepleiere. Ambulante team som rehabiliteringsteam og smerteteam kan også være arbeidsplasser for kreftsykepleiere.

Videreutdanning i kreftsykepleie kan utgjøre et fordypningsområde i et masterstudium.

Opptakskrav fritekst

Krav til opptak er bachelorgrad i sykepleie eller tilsvarende og minst to års relevant yrkespraksis etter endt studie. Utenlandske søkere (land utenfor Norden) må dokumentere norskkunnskaper på samme måte som ved ordinært opptak.

Undervisnings- og læringsformer

Utdanningen skal føre frem til handlingskompetanse innen faget, slik at kreftsykepleieren kan utøve kreftsykepleie i samsvar med helselovgivningens krav til yrkesutøvelse og fagets kunnskaper og verdier.

I videreutdanningen legges det vekt på integrasjon av teoretisk og praktisk kunnskap der studentens ansvar for egen læring og samarbeidslæring vektlegges.

For å utvikle yrkeskompetanse, legges det vekt på pedagogiske metoder som stimulerer til egenaktivitet, selvstendighet, kritisk tenkning og refleksjon.

Vurderingsformer

Emne	Vurderingsform	Karaktersystem
4KRPR2 Praktiske studier	Gjennomført veiledet praksis	Bestått/ikke bestått
4KR52 Kreftsykepleiens fundament, fagspesifikk fordypning	Mappevurdering	Gradert karakter
4KR54 Sykepleiefaglig fordypningsoppgave kreftsykepleie	Fordypningsoppgave over 5 uker	Gradert karakter

Høgskolen i Hedmark

Vurdering av praksis:

Høgskolen i Hedmark har det overordnede ansvaret for vurdering av praktiske studier.

Hver praksisperiode skal vurderes til *bestått/ ikke bestått*.

Det utarbeides et dokument for praksis som beskriver overordnede mål, plan for praksisperioden, egevaluering og vurdering av hver praksisperiode. I tillegg skal dokumentet inneholde kriterier for bestått/ikke bestått praksis.

Studenten har krav på vurdering underveis i praksisstudiene, og skal halvveis eller senest 3 uker før avsluttet praksisperiode få skriftlig melding dersom det oppstår tvil om godkjenning. Meldingen skal angi hva studenten ikke mestrer, og hvilke krav som må oppfylles for å få godkjent praksisstudiene.

Dersom studenten i siste halvdel/de siste tre ukene av praksisperioden viser atferd som åpenbart gir grunnlag for ikke bestått, kan det gis slik vurdering selv om melding ikke er

gitt.

Ved ikke beståtte praksisstudier, har studenten krav på å få tilrettelagt den aktuelle praksisperioden en gang til. Når det foreligger særskilte grunner, kan studenten søke styret for høgskolen om å få tilrettelagt en tredje praksisperiode.

Den praktiske delen av studiet er obligatorisk. Fravær utover 10 % medfører at praksis ikke er bestått.

Mappevurdering:

Mappevurdering bygger på systematisk samling av studentarbeider som viser innsats, prestasjoner og faglig utvikling innen ett eller flere områder.

Mappeoppgavene vil bestå av både individuelle oppgaver og gruppeoppgaver. Arbeidet med mappeoppgavene vil være en kontinuerlig prosess hvor respons fra medstudenter og veiledning fra lærer vil stå sentralt i prosessen.

Sykepleiefaglig fordypningsoppgave i kreftsykepleie:

Den sykepleiefaglig fordypningsoppgaven i kreftsykepleie er en avsluttende hjemmeeksamen som besvares enten individuelt eller i gruppe på maks. tre studenter.

Internasjonalisering

Avdeling for helse- og idrettsfag ønsker å legge til rette for utvekslingsmuligheter for studenter i videreutdanning. Dette betyr muligheter for å ta deler av praksisperioden i et annet land, delta i internasjonale prosjekter og i internasjonale kurser og seminarer.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Studiet er inndelt i 3 emner:

4KRPR2 Praktiske studier, 20 studiepoeng

4KR52 Kreftsykepleiens fundament, fagspesifikk fordypning, 30 studiepoeng

4KR54 Sykeleiefaglig fordypningsoppgave i kreftsykepleie, 10 studiepoeng

Videreutdanning i kreftsykepleie omfatter 60 studiepoeng, fordelt på 40 studiepoeng med teoretiske og 20 studiepoeng med praktiske studier.

Hvert semester omfatter 15 studiepoeng.

Videreutdanning i kreftsykepleie er en deltidsutdanning over 4 semestre med samlinger i hvert semester. I tillegg til forelesninger innebærer studiet arbeid med studieoppgaver individuelt eller i grupper, samt praksis i kommunehelsetjenesten og i sykehus.

Vårsemesteret 2008	Høstsemesteret 2008	Vårsemesteret 2009	Høstsemesteret 2009
4 samlinger	3 samlinger	3 samlinger	3 samlinger
Praksis 2 uker	Praksis 6 uker/4 uker	Praksis 4 uker/6 uker	Avslutningsmarkering
2 studieoppgaver	2 studieoppgaver	1 studieoppgave	1 studieoppgave
		Eksamen i Kreft- sykepleiens fundament,	Fordypningsoppgave i kreftsykepleie (10 studiepoeng)

Høgskolen i Hedmark

fag- spesifikk
fordypning.
Mappeeksamen.

(30 studiepoeng)

Teoriundervisningen vil i hovedsak foregå ved Høgskolen i Hedmark, avdeling for helse – og idrettsfag. Det kan være aktuelt at noen forelesninger blir sendt eller mottatt som videokonferanse, spesielt innen de områder av teoriundervisningen som undervises sammen med andre videreutdanninger.

Fronter benyttes som kommunikasjonsverktøy i studentgrupper, mellom lærer/veileder og studenter. Fronter benyttes også som metode innen e-læring.

Emneoversikt

Emner

Studiepoeng År 1 År 2

- [Praktiske studier](#)
20 studiepoeng
- [Kreftsykepleiens fundament, fagspesifikk fordypning](#)
30 studiepoeng
- [Sykepleiefaglig fordypningsoppgave i kreftsykepleie](#)
10 studiepoeng

Emneoversikt

4KRPRRA2 Praktiske studier

Emnekode: 4KRPRRA2

Studiepoeng: 20

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Etter endt praksisperiode har studenten

- fått erfaringer med, og utviklet forskningsbasert kompetanse i kreftsykepleie i forhold til hyppig forekommende kreftsykdommer, sentrale behandlingsformer og ulike pasientsituasjoner
- under kyndig veiledning praktisert og videreutviklet sine kunnskaper, holdninger og ferdigheter i direkte samhandling med pasienter
- tilegnet seg yrkesspesifikke kunnskaper, holdninger og ferdigheter i samarbeid med kreftsykepleiere og annet helsepersonell tilegnet seg innsikt i og forståelse for hvordan kreftpasienter gjennomlever og mestrer sykdom
- tilegnet seg kunnskap om kommunehelsetjenestens rolle og ansvar for sykepleie av pasienter med kreft
- tilegnet seg kunnskap om kommunehelsetjenestens rolle i forebyggende arbeid

Innhold

Kreftsykepleie relatert til kreftsykepleiens fundament (4KR52)

Organisering og arbeidsformer

Det er tilrettelagt for til sammen 12 ukers praksis ved følgende praksissteder: Montebellosenteret (2 uker), kommunehelsetjenesten (4 uker) og sykehus (6 uker).

Montebellosenteret:

Hovedfokus for praksisstudiene ved Montebellosenteret vil være pasienters og pårørendes reaksjoner og erfaringer med kreftsykdom, mestring av sykdom og rehabilitering med tanke på livskvalitet. Videre vil studentene få kunnskaper om den spesielle krefttype som er tema for kursuken, aktuelle

Høgskolen i Hedmark

behandlingstilbud og hjelpemidler. De vil også få kunnskaper om temaer som krisereaksjoner, ernæring m.m. Temaene vil variere noe i de ulike kursukene. Kommunikasjon, støtte, undervisning og veiledning for å styrke kreftpasienter til å leve med kreftsykdom vil være viktige metoder studentene vil få kunnskaper om og kompetanse i.

I praksis ved Montebellosenteret fungerer studentene som coveiledere. De møter søndag ettermiddag og følger faglige og sosiale aktiviteter i *en* kursuke som i praksis derfor utgjør to uker totalt.

Kommunehelsetjeneste:

I kommunehelsetjeneste kan studentene møte kreftpasienter både i hjemmebasert omsorg og sykehjem.

Fokus for praksisperioden i kommunehelsetjenesten er den kreftsyke pasienten og pårørende i nærmiljøet og organisering av kommunehelsetjenestens nåværende og fremtidige tilbud til kreftpasienter.

Spesielt viktig vil det være å få kunnskaper og erfaring i omsorg ved livets slutt, lindring av plagsomme symptomer for den syke i tillegg til omsorg for og samarbeid med pårørende.

Kommunikasjon, undervisning, veiledning og rådgiving til pasienter med kreft vil være sentrale arbeidsoppgaver. Ved tilrettelegging for mulige hjelpetilbud i lokalmiljøet for å opprettholde livskvalitet vil kontakt og samarbeid med lokale hjelpeinstanser være viktige metoder studentene får kunnskaper om og kompetanse i.

Kommunenes strategier for forebygging av kreft vil også være fokus.

Sykehus:

Fokus for praksisstudiene i sykehus er å tilegne seg kunnskap om aktuelle kreftsykdommer, behandling og sykepleie til kreftpasienter. Studenten fokuserer spesielt på kunnskap om strålebehandling og dens virkning og bivirkning.

I praksis i sykehus vil det også fokuseres på samhandling om en helhetlig omsorg for kreftpasientene, samt veiledning mot en helsefremmende livsstil.

Det forventes at studentene hospiterer på spesialavdelinger, f. eks. stråleterapienheten. Minst to av ukene i praksisperioden i sykehus skal være på poliklinikk hvor det administreres cytostatika.

Vurderingsordning

Bestått/ikke bestått

Ansvarlig avdeling

Avdeling for helse og idrettsfag

4KR52 Kreftsykepleiens fundament, fagspesifikk fordypning

Emnekode: 4KR52

Studiepoeng: 30

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studenten skal i dette emnet videreutvikle forståelse basert på forskningsbasert kunnskap om kreftsykdommer, sentrale symptomer, behandlingsformer og kreftpasientens behov for sykepleie. Forståelse i faget fordrer kunnskap om sykepleieteori, kritisk refleksjon i forhold til etiske problemstillinger, kommunikasjonsteori og kunnskap i psykologi. Forsvarlig sykepleie krever kunnskap om nasjonal og internasjonal forskning og utvikling innen fagområder knyttet til kreft.

Studenten skal utvikle innsikt i hvordan det oppleves å få en kreftdiagnose, leve med kreft og hvordan kreftsykdom virker inn på dagliglivet, pasientens behov for psykososiale støtte og omsorg i alle stadier av sykdommen, inkludert lindrende behandling og omsorg ved livets slutt. For å kunne ivareta kreftpasienter i alle stadier av sykdom, vil det være nødvendig å ha innsikt i hvordan kulturelle aspekter påvirker sykepleie.

Studenten skal videre ha kunnskap om rehabilitering av kreftpasienter, tverrfaglig samarbeid og hvordan rammefaktorer påvirker omsorg for kreftsyke innenfor forskjellige nivå av helsetjenesten.

Studenten skal videreutvikle ferdigheter i kommunikasjon, dokumentasjon og planlegging for å kunne bidra i kvalitetsutvikling innen helse- og sosialtjenestene.

Det forventes videre at studenten tilegner seg kunnskap om årsaker til kreft, forebygging av kreft og kreftsykepleiers rolle i helsefremmende og forebyggende arbeid.

Innhold

Sykepleieteori og etikk

- sykepleieteori og -filosofi
- vitenskapsteori og aktuelle forskningsmetoder
- sentrale begrep i kreftsykepleie: menneske, miljø, sykdom og helse
- omsorgsbegrepet og omsorgsbehovet ved kreftsykdom
- etiske retninger og prinsipper
- etiske problemstillinger knyttet til kreft
- forholdet mellom etikk og jus

Kommunikasjon og psykologiske emner

- kommunikasjon og samhandling – relasjonskunnskap
- informasjon til pasient og pårørende
- vanskelige samtaler
- kreftsykepleierrollen – arbeidet med alvorlig syke og døende
- krise/stress og mestringsteori
- atskillelse, tap, sorg og eksistensielle spørsmål

Pasienter med kreft

- diagnosen kreft – opplevelsesdimensjonen
- aldersperspektivet og roller i livet
- kreft som akutt og kronisk sykdom
- sykdom og død i ulike kulturer

Kreftsykdommer og behandlingsformer

- onkologi med tumorbiologi
- de ulike kreftformene med årsak, diagnostikk og utredning
- barns og ungdoms spesielle behov
- akutte situasjoner

- kirurgisk behandling av kreft
- kjemoterapi: celle- og tumorbiologi, farmakologi og administrering av cytostatika
- strålebehandling: strålefysikk og -biologi og strålevirkning
- hormonbehandling

Følger av sykdom og behandling - rehabilitering

- seksualitet og kroppsoppfatning
- supplerende og alternativ behandling
- nedsatt immunforsvar – mikrobiologi og hygiene
- mentale endringer
- ernæring og ernæringsfysiologi
- livskvalitet og rehabilitering

Lindrende behandling og omsorg ved livets slutt

- smerte- og symptomlindring – symptomlindring ved nært forestående død
- døden i historisk, filosofisk og kulturelt perspektiv
- døden i pasient-, pårørende-, sykepleier- og samfunnsperspektiv
- eutanasi
- hospicefilosofi
- å dø hjemme

Forebygging av kreft

- årsaker til kreft og forebygging av kreft
- kreftsykepleiers rolle i forebyggingsarbeidet

Fagutvikling, pedagogikk og ledelse

- dokumentasjon av eget og "institusjonens" arbeid
- evaluering og kvalitetsutvikling av omsorgstilbudet
- kompetanse og fagutvikling
- metoder for veiledning av pasient, pårørende og kolleger
- gruppedynamikk – samtalegrupper

Tverrfaglig samarbeid og nettverksarbeid

- tverrfaglighet – flerfaglighet
- samarbeid mellom ulike yrkesgrupper og mellom ulike nivå i helsetjenesten
- nettverket til pasienter med kreft – det private og det offentlige
- nære pårørendes opplevelser og behov gjennom hele sykdomsforløpet
- barn og ungdom som pårørende

Prioriteringer og regelverk i helsevesenet

- organisering av helse- og omsorgstilbudet til pasienter som har kreft, i kommuner, fylker og på landsbasis
- offentlige trygderettigheter og pasientorganisasjoner
- juridiske emner

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen vil være organisert gjennom samlinger over fire semestre. I samlingene vil undervisningen variere med forelesninger, gruppearbeid og veiledning. Mellom samlingene er det lagt opp til selvstudier og arbeid med studieoppgaver. Bruk av Fronter vil være gjennomgående gjennom hele studiet.

Vurderingsordning

Presentasjonsmappe.

Presentasjonsmappen utgjør 2 studieoppgaver fra arbeidsmappen (en selvvalgt og en trukket) som legges fram for sensurering. Det gis melding på Fronter 2 uker før innlevering om hvilken oppgave som er trukket.

Karaktersystem: gradert karakter (A-F). Det gis en samlet vurdering av oppgavene.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk

4KR54 Sykepleiefaglig fordypningsoppgave i kreftsykepleie

Emnekode: 4KR54

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

4KR52 og 4KRPR2

Læringsutbytte

Studenten skal fordype seg i et tema og vise inngående kunnskap innen et område relevant for kreftsykepleie, vise evne til å gjennomføre et selvstendig arbeid og anvende forskningsresultater som grunnlag for eget skriftlig arbeid. Gjennom fordypningsoppgaven skal studenten videre vise selvstendighet i å knytte sammen sykepleiens verdigrunnlag, aktuell forskning innen faget og erfaringskunnskap i utøvelsen av sykepleie til kreftpasienter. Arbeidet skal bidra til å styrke sykepleien til kreftpasienter og danne basis for videre utvikling innen faget.

Innhold

Innholdet i fordypningsoppgaven i kreftsykepleie skal bygge på et relevant tema innen faget og være forankret i kreftsykepleiens fundament(emne 4KRPR2/4KR54).

Organisering og arbeidsformer

Fordypningsoppgave over fem uker, individuelt - eller i gruppe på maks. 3 studenter. Det vil bli gitt undervisning relatert til prosjektarbeidet i tilknytning til eksamensperioden. Det gis anledning til fem veiledninger på fordypningsoppgaven og to veiledninger er obligatoriske.

Vurderingsordning

Fordypningsoppgave i kreftsykepleie over 5 uker. Oppgaven kan være individuell eller i gruppe på maksimum 3 studenter.

Sammen med fordypningsoppgaven skal hver student levere en kritisk gjennomgang av eget arbeid og oppgavens kvalitet.

Vurderes med graderte karakterer fra A- F, hvor E er den laveste beståtte karakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for helse og idrettsfag